

Representantforslag 23 S

(2011–2012)

fra stortingsrepresentantene Christian Tybring-Gjedde og Terje Halleland

Dokument 8:23 S (2011–2012)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Christian Tybring-Gjedde og Terje Halleland om frihet til å bestemme skattemessig bopel ut fra faktiske forhold

Til Stortinget

Bakgrunn

Ifølge skatteloven skal man skatte til den kommunen hvor man har sitt hjem, jf. § 3-1. Skattemyndighetene nekter i flere tilfeller å oppfylle dette prinsippet ved å skattemessig «tvangsbosette» ektepar på samme sted.

I noen ekteskap har man av årsaker som tilhører privatlivets fred funnet det naturlig å bo adskilt. Samlivet kan likevel fungere godt. Skattemyndighetene vil når det gjelder ektepar likevel ikke godta at man som ektefeller har to ulike bosteder. Årsakene til at noen organiserer sitt samliv på denne måten kan være mange, og blant annet avhenge av arbeidsforhold, andre familiære forhold som nærhet til slektninger og venner.

Skattemessig bopel kan ha betydning for hvor man skatter, og hvor man kan få behandling for ulike lidelser.

Dagens regelverk

I Lignings-ABC 2009–2010 under punktet Bosted - skattemessig bosted, 2.3 Ektefeller (side 252) heter det:

«Ektefeller som bor sammen, anses bosatt i deres felles hjem, jf. sktl. § 3-1 (6) og FSFIN § 3-1-2 (1) første punktum. Ektefeller som ikke kan anses å ha noe felles hjem, skal behandles som bosatt hver for seg.»

På dette grunnlag burde det være muligheter for en større fleksibilitet i skatteetatens avgjørelser enn hva praksis viser i dag.

Frihet til å velge sted å bo

I Norge bør innbyggerne oppleve frihet til selv å tilrettelegge sine liv. Valg av bosted er en av disse friheter. Dagens moderne familier velger ofte en mer fleksibel bosituasjon enn det som har vært tradisjonelt vanlig. Ektepar som av forskjellige grunner bor eller ønsker å bosette seg i forskjellige kommuner opplever at denne friheten blir fratatt dem. Skattemyndighetene påtvinger en felles bostedsadresse. Dette hindrer ektepar i å skatte til den kommune hvor de oppholder seg, og de blir samtidig hindret i å bruke det offentlige tjenestetilbudet i bostedskommunen.

Selv om Lignings-ABC tilsynelatende åpner for ulike bopeler for ektepar, viser det seg i praksis at det kun er separasjon som er god nok grunn for å få godkjent to ulike bopeler. Ved skatteetatens tolkning av lovverket finnes det kun to måter å organisere seg på, og det er bosatt i felles hjem, eller så må man gå til det dramatiske skritt å ta ut separasjon.

Finansministerens fortolkning

Finansministeren skriver i svar på skriftlig spørsmål fra representanten Terje Halleland av 24. februar 2011 om dette temaet at et felles hjem vil kunne anses oppløst dersom den ene ektefellen har flyttet ut og kun besøker det tidligere felles hjem sporadisk. Har ektefellene felles barn bosatt i den ene av de to boligene, vil dette tilsi felles hjem og skattemessig bosted der, med mindre den annen ektefelle har så liten kontakt med familien sin at han/hun ikke anses å leve sammen med den.

Finansministeren fremhever at det er skattyteren som primært har ansvaret for å tilveiebringe det faktiske grunnlaget for ligningen der det anføres at ektefeller ikke har et felles hjem i skattemessig forstand. Skattemyndighetene foretar deretter en vurdering blant annet på bakgrunn av de opplysninger som er fremlagt av skattyter. Det er altså opp til skattemyndighetene å ta avgjørelsen, og det er nærmest umulig å vinne igjennom med beskrivelse av de faktiske forhold.

Finansministeren avslutter sitt svar med å slå fast at siden regelverket allerede åpner for å behandle ektefeller som skattemessig bosatt hver for seg, er det etter hans oppfatning ikke behov for en nærmere presisering av det aktuelle regelverket.

Skattemessige konsekvenser av forskjellig bopel

Det kan være noen skattemessige ulemper ved å velge å bo adskilt. Skattemessig status som bosatt hver for seg betyr normalt ligning hver for seg. Det gjelder selv om ekteskapet består både formelt og re-

elt. Den enes besøksreiser til den andre medfører da ikke fradragsrett som pendlerreise, og den enes gjeld og gjeldsrenter mv. kan ikke fratrekkes i den annens formue og inntekt. Ofte vil det derfor være skattemessig ugunstig for ektefellene å bli lignet som bosatt hver for seg. Dette får imidlertid ektefellene ta med i sin vurdering når de bestemmer seg for sin bopelasituasjon.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag for Stortinget om regelendringer i skatteregelverket som medfører at ektefeller som faktisk bor på to ulike steder, får reell mulighet til å få godkjent skattemessig bopel i to ulike kommuner.

11. november 2011